ЖҚТБ-ғасыр індеті

Кусанова Алтын
ЖББОМ №4

Сабақтың мақсаты

1. ЖҚТБ және АҚТҚ инфекциялары,олардың таралуы,алдын алу туралы білім қалыптастыру.
2. Өзін-өзі сыйлау,өзін бекіту және бағалау қасиеттерін дамыту.Оқытудың интерактивті әдістері арқылы оқушыларға ой тастау,сол арқылы әр оқушының жеке пікір, көзқарас білдіруіне жол аша отырып,сөйлеу қабілетін жетілдіру.
3. ЖҚТБ-мен ауыратын адамға жаны ашу,түсіну және қолдауды тудыру,санитарлық гигеналық білімдерін бекіту.

Сабақтың эпиграфы

Мен өмір суретін өмір ағымында бәрі жетілген,*тұтас аяқталған, бірақ оған қарамастан өмір бір орында тұрмайды,үнемі өзгерісте болады.*

Луиза Хей.

Өткізілу жоспары

1.Ұйымдастыру кезеңі.

2. ЖҚТБ және АҚТҚ жөнінде түсінік беру.

3. Мерзімдер,деректер,оқиғалар.

4. Жағдаяттарды талдау.

5. Тест сұрақтары.

6. «Біз не істей аламыз?». Оқушылардың ой-толғауы.

7. « ЖҚТБ және АҚТҚ-дан қалай сақтану керек» тақырыбында кітапша тарату.

8.Қорытындылау.

Үрейлі СПИД деген ғасыр дерті,
Айырылған сұлулықтан адам көркі.
Масқара! Сұлу Сәкен ұрпақтары,
Таланған ар – ожданы, сезім еркі!

СПИД - имундық қуаттың әлсіреуне соқтыратын жұқпалы ауру. Жыныстық қатынасы кезінде және зақымданған тері арқылы қанға түскен соң организімнің қорғаныс шебі саналатын лимфа жүйесін зақымдайтын аса қатерлі ауру.

Оны жұқтырған адам микроб пен вирустың алдында дәрменсіз, себебі кеселге, үшыраған кезде организмге аса мацызды Т лимфоциттер группасы азайып, дененің ауруға қарсылық күші жойылады.

Кесел баяу дамиды, басты белгісі -лимфа жуйелері ұлғаяды. Одан кейін дененің қызуы көтеріледі. Ұзақ уақыт бойы іші өтеді, тершеңдік басады, шамадан тыс арықтайды.

Одан әрі өкпе қабынады , дененің терісін іріңді бөртпелер қаптайды, қанның құрамы бұзылып,сепсиске айналады, қауіпті ісіктер күшейеді. Мұның бәрі ауруды өлімге душар етеді. СПИД жұқтырған адамның өмірі екі-ақ жылдан әріге аспайды.

АҚТҚ-ға енген кездегі қорганыш жүйесінің қимылы

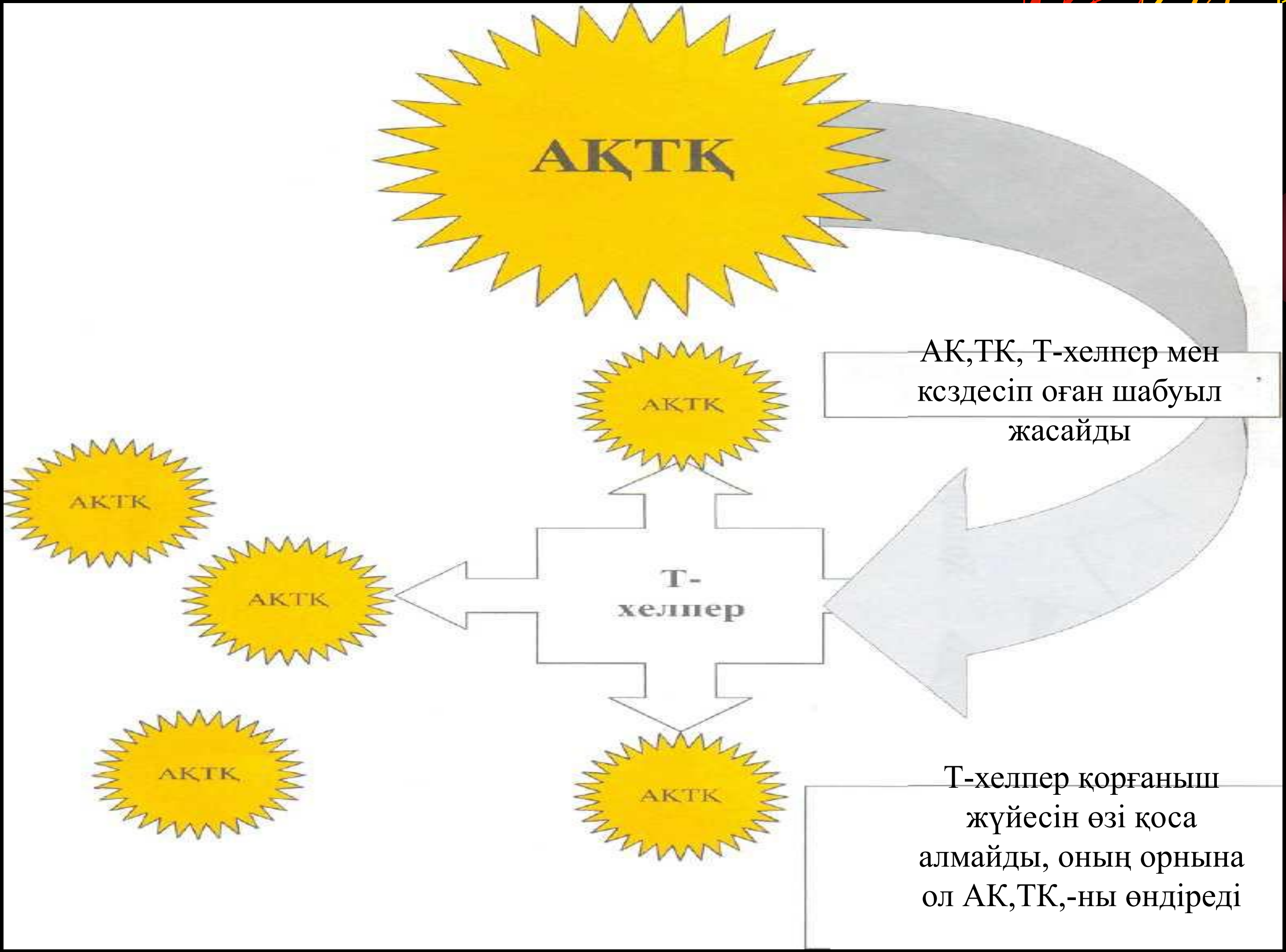

Қорғаныш жүйесі қоздырғышпен осылайша күреседі

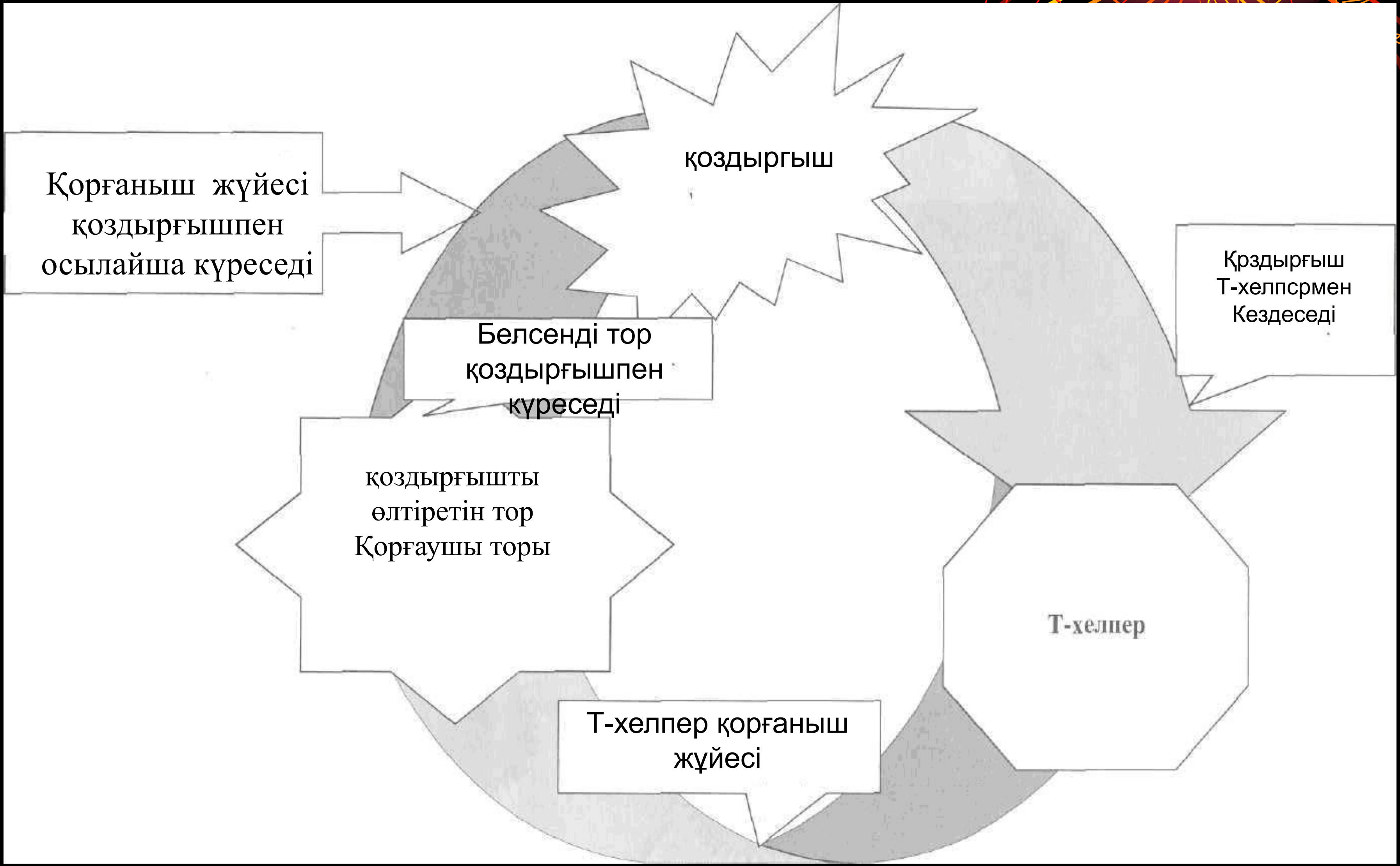

Мерзімдер, деректер, оқиғалар

1983 жыл

Люк Монтанье (Француз) және Роберт Галло (АҚШ). Соңында **АКТК** деп аталған, бір-біріне тәуелсіз қоздырғыш ашты.

***1987* жыл**

ЖҚТБ бойынша дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы ауқымды бағдарлама бекітті.

ЖҚТБ – БҰҰ - ның Ассамблеясы сессиясында талқыланған ең бірінші ауру болды. Қазақстанда ең алғаш рет **АҚТК** мен жұқпаланған адамдар тіркелген.

1998 жыл

Желтоқсанның бірі күні дүниежүзілік **ЖҚТБ** мен күресу күні болып аталды.

1994 жыл

Қазақстан Республикасында **ЖҚТБ** ауруларының алдын алу туралы заң қабылданды.

1998 жыл

Женеводa (Швейцария) ғылымдағы алға басуларға қарамастан, милиондаған адамдар.

ЖҚТБ-дан дәрі – дәрімектердің қымбаттылығы және қол жетпейтіндігінен өлетін мойындалған.

ЖҚТБ бойынша XXII халықаралық понференция өтті.

1999 жыл

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министірлігі 31 қаңтарда №12 «ҚР-ның алдын алу бойынша сабақтар енгізу туралы» бұйрығына қол қойды.

2001 жыл

Маусымның 25-27 жұлдызында Нью – Иоркте БҰҰ-ның бас Ассамблеясының **АҚТҚ/ЖҚТБ** бойынша арнайы сессия өтті. 14 қыркүйекте ҚР-да «АҚТҚ/ЖҚТБ індетінің алдын алудағы 2002-2005 жылдарға арналған стротегиялық бағдарламасы» №1207 ҚР үкіметі қаулысымен бекітілді.

2002 жыл

Барселон қаласында (Испания/ЖҚТБ бойынша XXI халық аралық конференция өтті.

2003 жыл

Қазақстан **АҚТҚ/ЖҚТБ** індетін және оның салдарын жең бағдарламасын жүзеге асыруға ғаламдық қорынан 22,56 млн АҚШ доллары көлемінде жәрдем қаржы алды.

ЖАҒДАЯТТАР

1. ЖҚТБ-мен ауыратындардың бәрі қоғаммен сиыспайтын мінез-құлықты ұстанатын,моральдық азғындаған ,нашар адамдар болып табыла ма?Дәйек келтіріңдер.

2. Сенің досың АҚТҚ жұқтырды делік.Сен оған қалай қарайсың? Бұл жағдай достық қатынастарына әсер ете ме?

3. Егер ұжымдағы бір адам ЖҚТҚ жұқтырса,ол ұжымнан кеуі керек пе? Жауаптарыңды негіздеңдер.

4. Сіздердің бір отбасы мүшесі ЖҚТБ жұқтырды делік. Қалай ойлайсың,отбасының барлық мүшелері тест өтуі керек пе? Егер тест нәтижесі оңды болса не істеу керек?

ЖИТС туралы тест

1 .СПИД-тің вирусы калай аталады?	Боз спирохета	Кох таякшасы	ВИЧ	Вирус А
2.СПИД-тің вирусы кай жылы ашылды?	1883	1986	1958	1983
3.Кай континенте адамдар СПИДпен ауырды,бір-ақ оны білмеді?	Африка	Азия	Америка	Австралия
4.Кай жылы СПИД тіркелді?	1856	1966	1956	1986
5.Кай елде жасөспірімдердің 78% СПИД ауруымен ауырды?	Китай	Монте -Карло	Таиланд	Конго

6.СПИД-пен курecу кай күні өткізіледі 1995ж?	1.10	1.12	1.11	2.10
7. Қай ел СПИД пен ауырғандарды аралға жібереді?	Япония	Канада	Китай	Куба
8.СПИД-тің вирусы кандай әсер етеді?	«суьқ соғыс»	өз-өзінді өлтіру	жабылу	түнжырау
9.СПИД-пен ауырғандарға қарым-қатынас?	пары қс ыз	СПИД басқыншылық	жанашырлықп ен	Оқшаулау
10 Қанша уақыттан кейін СПИД-тің талдау нәтижелері шығады?	2 жұмада	2 күн	2 жыл	2 аи

Есіңде сақта

Сендердің достарын, ағаларын немесе апаларын, әке – шешелерін және мұғалімдерің ЖИТС туралы барлық факторларды білмейтін шығар. Сондықтан өзіңіз сол туралы не білетініңізден бөлісіңіз.

Бізге ЖИТС туралы сөйлесу оның қандай ауру екенін және оған салмақты карауға көмектеседі. Тура мәлімет біздің өміріміздi сақтауы мүмкін.

Есте сақтаңыз: бұл сіздің өміріңіз және таңдауыңыз. Сендер ЖИТС туралы білуіңіз қажет.

Егер сенің досың ЖИТС – пен ауырса?

Егер сіздің болашақ досыңыз ЖИТС ауруымен ауырса, сіз ауруды жұқтыруға мүлделі емессіз.

Есте сақтаңыз: ЖИТС инфекциясы қандай жағдайда жұқпайды. Егер жыныстық қатынас болмаса, сондықтан ауруды жұқтырмайсыз. Ауру адаммен мектепке, бикешіне барғанда немесе спорттық жарыстарға қатысқанда жұқпайды. Сіз қолынан ұстасаңыз немесе құшақтасаңыз да ауру жұқпайды.

Мен көмектесу үшін тағы не істей аламын?

Вич инфекциясы немесе ЖИТС туралы мәліметтермен көбірек таныс. Не білетіңізді қолданып, өз - өзіңізді сақтаңыз. ЖИТС немесе АҚТҚ туралы ата – анаңызды және достарыңызға білуге көмектесіңіз. ЖИТС туралы мектепте барлық пәндерде сөйлесіп қоймай, жылына бірнеше рет еске түсіріп отырыңыз.

ЖИТС ауруымен ауратын адамдарға өз көмегіңізді беріңіз. Егер сіз оларға дос болсаңыз, ауруға шалдықпайсыз. Өз еркіңізбен Қызыл Жартай орталығына немесе ЖИТС орталығына барып, қандай көмек көрсете алатыңызды білуіңізге болады.